

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722201962
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6722201962.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. M. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E. Č.. XXX, občan SR, 2. O. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E. Č.. XXX, občan SR, 3. V. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E., občan SR, 4. M. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E. Č.. XXX, občan SR, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom U. E., deti rodičov matky: M. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E. Č.. XXX, občan SR, a otca: V. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E. Č.. XXX, občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu navrhovateľa - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd konanie voči maloletému O. U., nar. XX. XX. XXXX a M. U., nar. XX. XX. XXXX z a s t a v u j e .

II. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletou V. C., nar. XX. XX. XXXX a maloletým M. U., nar. XX. XX. XXXX, všetci občania Slovenskej republiky, trvale bytom E. Č.. XXX, okres C. v R. O. V. Q. P., C. XX, XXX XX K. K..

III. Matka maloletých detí M. U.Á., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej V. C., nar. XX. XX. XXXX a na výživu maloletého M.P. U., nar. XX. XX. XXXX, všetci občania Slovenskej republiky mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepĺnoleté dieťa zvlášť počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 20.-teho dňa v mesiaci na účet R. O. V. Q. P., C. XX, XXX XX K. K..

IV. Otec maloletých detí V. C., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu V. C., nar. XX. XX. XXXX a na výživu maloletého M. U., nar. XX. XX. XXXX, všetci občania Slovenskej republiky sumou 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepĺnoleté dieťa zvlášť počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 20.-teho dňa v mesiaci na účet R. O. V. Q. P., C. XX, XXX XX K. K..

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen sa svojím návrhom došlým Okresnému súdu Zvolen dňa 10. 05. 2022 domáhal, aby súd nad maloletou M. U., O. U., V. C. a M. U. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v R. O. V. Q. P., C. Č.. XX, XXX XX K. K. a zároveň zaviazal rodičov, aby na maloleté deti platili výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na každé dieťa zvlášť na účet R. O. V. Q. P. Z. K. K..

Na pojednávaní konanom dňa 07. 09. 2022 navrhovateľ zobrať návrh späť vo veci nariadenia ústavnej výchovy voči maloletej M. U. a O. U..

Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti sú na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/18/2022-25 umiestnené v R. O. V. Q. P. Z. K. K.. Matka maloletých detí má celkovo 11 detí. Matka so svojím druhom bývajú v unimobunke v obci E. v rómskej osade. Dňa 21. 04. 2022 sa v priestoroch obecného úradu konalo pracovné stretnutie vo veci ďalšieho smerovania detí, o ktoré sa v tomto konaní jedná, pričom sa dospelo k záveru, že v rámci doby, keď sa deti nachádzali v domácom prostredí tieto nemali svoj denný režim, rodičia v čase, keď mali zabezpečovať starostlivosť požívali alkoholické nápoje a o deti nebolo postarané. Adaptácia v R. O. V. Q. P. u maloletých detí je náročná, nakoľko v domácom prostredí nemali nastavený režim, stanovené pravidlá. V súčasnosti prebieha voči rodičom konanie na OR PZ vo Zvolene vo veci podozrenia z týrania maloletých detí. Z uvedeného vyplýva, že v súčasnej dobe nie je možný návrat detí do biologického prostredia, kde by mohol byť ohrozený ich ďalší priaznivý vývoj a preto žiadal, aby súd rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

2. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (C. s. p.) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (C. m. p.) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Súd vzhľadom na tie skutočnosti, že na pojednávaní konanom dňa 07. 09. 2022 bol návrh voči maloletému O. U. a malotelej M. U. vzatý späť, súd konanie zastavil.

5. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

6. Súd na základe rodného listu maloletého M. U. zistil, že tento sa narodil matke M. U. a otcovi V. C. a na základe rodného listu malotelej V. C. zistil, že táto sa narodila matke M. U. a otcovi V. C..

7. Súd zo Zápisnice z pracovného stretnutia zo dňa 21. 04. 2022 zistil, že ako účastníci sú tu uvedení Z. A., M. M., N. M. - triedny učiteľ M. U., M.. T. W. - starostka obce, M.. B. M. - psychologička. Z vyjadrenia M.. O. súd zistil, že deti boli umiestnené spolu v samostatnej budove v K. K., nastúpili do školy, postupne sa u nich nastavuje denný harmonogram. Kontakt s deťmi je možný po predchádzajúcom dohovore s pracovníkmi zariadenia, návštevu je potrebné ohlásiť. Čo sa týka M.. M. - psychologičky táto uviedla, že adaptácia detí na nové prostredie je náročná, deti nemali doma nastavený denný režim, neboli navyknuté doma spávať, majú problém rešpektovať príkazy. Riaditeľka školy v V. uviedla, že V. bola šikovná dievča, ale v poslednom čase sa jej správanie zmenilo, našla si v triede slabšiu obeť a tú potom týrala, robila jej zle. Čo sa týka maloletého M. pri nástupe do školy mal problémy, nerešpektoval autority, bol agresívny, často škrtil spolužiakov, vyrušoval na hodinách a veľmi zaostával. Učitelia postupnými krokmi dosiahli, že sa naučil rozpoznať tlačené písmená. Mal chodiť na liečbu, pričom doma v liečbe nepokračovali. Deti boli často videné vonku ako behajú slabo oblečení, špinavé a smrdeli. Starostka obce uviedla, že deti v rodine nemajú žiadnu výchovu, boli často videné v spoločnosti nevhodných ľudí, nerešpektovali žiadne nariadenia, taktiež nedodržiavali karanténu a chodili po obci. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplynulo, že matka sa na stretnutí vyjadрила, že odmieta protialkoholickú liečbu ako aj pomoc psychológa či psychiatra. Na základe zisťovania nie je možné v tomto prípade uvažovať ani o náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko rodina nemá nikoho blízkeho, ktorý by takúto starostlivosť zabezpečil.

8. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 15. 08. 2022 zistil, že maloletá M. a O. boli uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/18/2022-25 dočasne umiestnené v Centre pre deti a rodiny v Banskej Bystrici. Na základe toho, že mali výchovné problémy, boli neskôr premiestnené a to M. do V. R. L. L. a O. do P. R. a to na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/66/2022-27. Na základe tohto navrhovateľ zoberal návrh čo sa týka týchto dvoch detí späť.

9. Súd z Potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi matky maloletých detí zistil, že táto mala v januári a februári roku 2022 zaplatenú sumu 217,60 EUR a v marci a apríli 148,80 EUR.

10. Súd zo správy U. E. zistil, že rodičia maloletých detí žijú spoločne so štyrmi

deťmi v unimobunke, sú nezamestnaní, poberajú sociálne dávky. Ostatné deti, asi 7 detí bolo umiestnených v detskom domove. V domácnosti sa vyskytujú hádky, bitky, hlavne medzi sebou. Deti do školy chodia nevyspaté, prípadne vôbec nešli. S rodičmi bol vykonaný viackrát pohovor. Toho času sú deti v R. O. V. Q. P.. V mesiaci marec 2022 počas covidovej karantény táto sa u detí nedodržiavala. Rodina nevlastní žiaden nehnuteľný majetok vyšších hodnôt.

11. Súd z charakteristiky maloletých detí vypracovanej R. O. V. Q. P.

Z. K. K. zistil, že čo sa týka V. C. poukázali na to, že táto nemá dobre osvojené hygienické a stravovacie návyky, vo svojich veciach má neporiadok, potrebuje kontrolu zo strany dospeljej osoby, neváži si veci, ktoré má oblečené, hračky ani pomôcky do školy. Autoritu vychovávateľov rešpektuje podľa je momentálne psychologického rozpoloženia, jej správanie je často arogantné, vulgárne až agresívne najmä v prítomnosti svojich starších súrodencov, s ktorými sa vedia navzájom vyprovokovať.

12. Súd z charakteristiky dieťaťa vypracovanej R. O. V. Q. P. Z. K.

K. týkajúcej sa M. U. zistil, že tento navštevuje prvý ročník základnej školy, v škole prebieha adaptácia taktiež s ťažkosťami, voči spolužiakom sa správa agresívne, bije ich, vulgárne sa vyjadruje slovnou, alebo ukazuje vulgárne gestá, nemá problém odcudziť spolužiakom desiatu, sladkosti, peniaze. Čo sa týka vyučovacieho procesu na hodinách odmieta spolupracovať. M. má osvojené slabšie hygienické návyky, je potrebná kontrola zo strany dospelého. Čo sa týka autority dospeljej osoby, túto rešpektuje, ale záleží to aj od situácie, jeho rozladí akýkoľvek menší podnet alebo iné dieťa v skupine. Provokuje hlavne mladšie deti, ktoré fyzicky napáda.

13. Na pojednávaní zástupca navrhovateľa, prokuratúry ako aj matka súhlasili s tým, aby súd konanie voči maloletej M. a maloletému O. U. zastavil a u M. U. a V. C. nariadil ústavnú starostlivosť.

14. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave

16. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí

podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh je dôvodný. V súčasnosti tieto dve maloleté deti sa nachádzajú v R. O. V. Q. P. C. F. Č.. XX, K. K.. Matka na pojednávaní poukázala, že nezvláda starostlivosť o maloleté deti, pričom aj z pohovoru s matkou vykonanom prostredníctvom obce, psychiatricky, triedneho učiteľa maloletých detí a iných osôb vyplynulo, že táto odmieta sa podrobiť protialkoholickému liečeniu, taktiež sa odmieta podrobiť psychiatrickému poradenstvu a ani žiadnym iným spôsobom v súčasnosti nemá zabezpečené, že by sa mohla riadne o deti starať. Taktiež otec v súčasnosti s maloletými deťmi nie je, pričom matka uviedla, že tento je v Čechách.

Čo sa týka bytových pomerov, tieto neumožňujú prevziať osobnú starostlivosť o deti a rodičia napriek tomu, že boli upozornení na túto situáciu neupravili svoje sociálne, bytové ani rodinné pomery, tak aby mohli zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktoré by mali vytvorené stabilné a bezpečné výchovné prostredie. Taktiež súd mal preukázané, že nikto z rodiny maloletých detí neprejavil záujem o zabezpečenie osobnej starostlivosti. Keďže je výchova a starostlivosť o maloleté deti vážne ohrozená súd nariadil ústavnú starostlivosť.

25. Po nariadení ústavnej starostlivosti rodičom nezaniká ich vyživovacia povinnosť. Súd nemal preukázané, že by mali rodičia maloletých detí v súčasnosti nejaký zárobok, pričom matka na pojednávaní uviedla, že táto poberá za aktivačné práce sumu 62,- EUR. Na základe týchto skutočností súd zaviazal platiť rodičov minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo životného minima na každé dieťa, pričom s poukazom na § 81 zákona o rodine sú povinní toto výživné zasielať na účet R. O. V. Q. P., C. XX, K. K. počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

26. Podľa § 52 C. m. p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov podľa § 52 C. m. p. nepriznal trovy konania, nakoľko nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa.

§ 145 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z.

§ 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z.

§ 54 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 54 ods. 2 písm. c) zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 54 ods. 3, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 81 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 52 zák.č. 161/2015 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2. ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.